

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ της 10ης Ιουνίου 1991 για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

(2000/C 177 E/03)

COM(1999) 352 τελικό — 1999/0152(COD)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 19 Ιουλίου 1999)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 πρώτη και τρίτη φράση, και το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της συνθήκης,

Εκτιμώντας:

- (1) Ότι στις 10 Ιουνίου 1991 εκδόθηκε η οδηγία του Συμβουλίου 91/308/ΕΟΚ για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (στο εξής αναφερόμενη ως «η οδηγία») ⁽¹⁾.
- (2) Ότι σε δύο εκδόσεις που υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας, η Επιτροπή αναφέρθηκε στην ενσωμάτωση της οδηγίας και στην πρόοδο που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ⁽²⁾.
- (3) Ότι, ως απάντηση στην πρώτη έκθεση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε σχετική έκθεση και ψήφισμα που υιοθέτησε ζήτησε την ενημέρωση και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας του 1991 ⁽³⁾.
- (4) Ότι στο πρόγραμμα δράσης της ομάδας υψηλού επιπέδου για το οργανωμένο έγκλημα που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ στις 16-17 Ιουνίου 1997, και ιδίως στη σύσταση 26, ζητείται η καταβολή πρόσθετων προσπάθειών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ⁽⁴⁾.
- (5) Ότι η οδηγία, μια από τις βασικές διεθνείς πράξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων, είναι σκόπιμο να προσαρμοσθεί σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Επιτροπής και τις επιθυμίες που εξέφρασαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη· ότι κατ' αυτόν τον τρόπο η

οδηγία όχι μόνο θα ανταποκρίνεται καλύτερα στην διεθνή πρακτική που ακολουθείται στον τομέα αυτό, αλλά θα εξακολουθήσει να θεσπίζει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του χρηματοπιστωτικού κλάδου και άλλων ευαίσθητων δραστηριοτήτων από τις επιζήμιες συνέπειες των προϊόντων του εγκλήματος.

- (6) Ότι η οδηγία δεν ορίζει σαφώς ποιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να ειδοποιούνται για τις ύποπτες συναλλαγές από τα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν τη κεντρική τους διοίκηση σε άλλο κράτος μέλος ούτε ποιες αρχές των κρατών μελών είναι υπεύθυνες για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των εν λόγω υποκαταστημάτων με το άρθρο 11 της οδηγίας.
- (7) Ότι το ζήτημα αυτό συζητήθηκε στην επιτροπή επαφών για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων που συστάθηκε με το άρθρο 13 της οδηγίας· ότι οι εν λόγω αναφορές θα πρέπει να γίνονται στις αρχές των κρατών μελών όπου βρίσκεται το υποκατάστημα, στις οποίες πρέπει να ανατίθεται και οι προαναφερθείσες ευθύνες.
- (8) Ότι αυτή η κατανομή των ευθυνών θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στην οδηγία, με τροποποίηση των ορισμών του «πιστωτικού ιδρύματος» και του «χρηματοδοτικού οργανισμού» που περιέχονται στο άρθρο 1 της οδηγίας.
- (9) Ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εκφράσει ανησυχίες ότι οι δραστηριότητες των υπηρεσιών συναλλάγματος («bureau de change») και διαβίβασης χρημάτων (εμβασμάτων) είναι επιδεκτικές στη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων· ότι οι δραστηριότητες αυτές θα έπρεπε να εμπίπτουν ήδη στην οδηγία· ότι, για να εκλείψει κάθε αμφιβολία επί του θέματος, θα πρέπει να επιβεβαιώνεται σαφώς στην οδηγία ότι καλύπτει τις δραστηριότητες αυτές.
- (10) Ότι για να εξασφαλισθεί η πληρέστερη δυνατή κάλυψη του χρηματοπιστωτικού κλάδου θα πρέπει επίσης να καθίσταται σαφές ότι η οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες των εταιρειών επενδύσεων, όπως ορίζονται στην οδηγία 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (οδηγία για τις επενδυτικές υπηρεσίες) ⁽⁵⁾.
- (11) Ότι η οδηγία υποχρεώνει απλώς τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά· ότι, κατά τα τελευταία χρόνια υπήρξε τάση να δοθεί ένας ευρύτερος ορισμός στη νομιμοποίηση των παράνομων εσόδων που θα βασίζεται σε ένα ευρύτερο φάσμα βασικών αδικημάτων, όπως για παράδειγμα κατά την αναθεώρηση το 1996 των 40 συστάσεων της ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) ⁽⁹⁾, κορυφαίου διεθνούς φορέα που ασχολείται με την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρημάτων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77.

⁽²⁾ COM(95) 54 τελικό και COM(1998) 401 τελικό.

⁽³⁾ Doc. A4-0187/96 και ΕΕ C 198 της 8.7.1996, σ. 245· Doc. A4-0093/99 και ΕΕ C ...

⁽⁴⁾ ΕΕ C 251 της 15.8.1997, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 141 της 11.6.1993, σ. 27.

- (12) Ότι ένα ευρύτερο φάσμα βασικών αδικημάτων διευκολύνει την ενημέρωση για τις ύποπτες συναλλαγές και τη διεθνή συνεργασία στον τομέα αυτό· ότι, ως εκ τούτου, η οδηγία πρέπει να προσαρμοσθεί όσον αφορά το σημείο αυτό.
- (13) Ότι στην κοινή δράση της 3ης Σεπτεμβρίου 1998, η οποία θεσπίστηκε από το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου K.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος⁽¹⁾, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να θεωρούν όλα τα σοβαρά εγκλήματα, όπως ορίζονται στην κοινή δράση, ως βασικά εγκλήματα στο πλαίσιο της ποινικοποίησης της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων.
- (14) Ότι η οδηγία επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις, ιδιαίτερα σε σχέση με την αναφορά των ύποπτων συναλλαγών· ότι θα ήταν περισσότερο πρόσφορο και σύμφωνο με την φιλοσοφία του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος να επεκταθεί η απαγόρευση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων που προβλέπει η οδηγία ώστε να καλύπτει, όχι μόνο τα εγκλήματα σχετικά με ναρκωτικά, αλλά όλες τις δραστηριότητες οργανωμένου εγκλήματος, την απάτη, την διαφθορά και κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων.
- (15) Ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων, οι αρχές των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους και να ανταλλάσσουν τις σχετικές πληροφορίες.
- (16) Ότι στις 21 Δεκεμβρίου 1998 το Συμβούλιο θέσπισε μια κοινή δράση βάσει του άρθρου K.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση με την οποία η συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση καθίσταται ποινικό αδίκημα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾· ότι η κοινή αυτή δράση προκύπτει από τη συμφωνία των κρατών μελών σχετικά με την ανάγκη κοινής προσέγγισης στον τομέα αυτό.
- (17) Ότι, όπως απαιτεί η οδηγία του 1991, ο χρηματοπιστωτικός κλάδος και ιδίως τα πιστωτικά ιδρύματα σε όλα τα κράτη μέλη αναφέρουν τις συναλλαγές που θεωρούν ύποπτες· ότι, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, η διενέργεια αυστηρότερων ελέγχων στον χρηματοπιστωτικό κλάδο ώθησε τους μετερχόμενους τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες να αναζητούν εναλλακτικές μεθόδους για την απόκρυψη της προέλευσης των εσόδων από εγκληματικές πράξεις.
- (18) Ότι υπάρχει σαφής τάση των μετερχομένων τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων να προσφεύγουν περισσότερο σε μη χρηματοοικονομικού χαρακτήρα δραστηριότητες· ότι αυτό επιβεβαιώνεται και από τις εργασίες της FATF για τις τεχνικές και την τυπολογία της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων·
- (19) Ότι το άρθρο 12 της οδηγίας προβλέπει ήδη επέκταση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται με την οδηγία και σε άλλα ευαίσθητα επαγγέλματα και κατηγορίες επιχειρήσεων εκτός του χρηματοπιστωτικού κλάδου.
- (20) Ότι το ζήτημα των ευαίσθητων μη χρηματοοικονομικού χαρακτήρα δραστηριοτήτων έχει συζητηθεί σε αρκετές περιπτώσεις στην επιτροπή επαφών για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.
- (21) Ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλει η οδηγία σχετικά με την εξακρίβωση της ταυτότητας των συναλλασσομένων, την τήρηση στοιχείων και την αναφορά των ύποπτων συναλλαγών θα πρέπει να επεκταθούν και σε ορισμένες άλλες δραστηριότητες και επαγγέλματα που έχει αποδειχθεί ότι είναι επιδεκτικές για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.
- (22) Ότι δεν θα ήταν σύμφωνο με το πνεύμα της οδηγίας να μην επιβληθούν παρόμοιες υποχρεώσεις και σε επαγγέλματα ή άτομα που ασκούν δραστηριότητες που ενέχουν ανάλογο κίνδυνο για νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.
- (23) Ότι οι συμβολαιογράφοι και οι ασκούντες ανεξάρτητα νομικά επαγγέλματα θα πρέπει να υπαχθούν στις διατάξεις της οδηγίας μόνον εφόσον διενεργούν ορισμένες ειδικές χρηματοοικονομικές ή εταιρικές συναλλαγές όπου υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος να χρησιμοποιηθούν οι εν λόγω επαγγελματίες για τη νομιμοποίηση των εσόδων από λαθρεμπόριο ναρκωτικών ή οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες.
- (24) Ότι, ωστόσο, στην περίπτωση που ένας ανεξάρτητος δικηγόρος εκπροσωπεί ένα πελάτη ενώπιον δικαστηρίου ή του παρέχει απλώς συμβουλές σχετικά με τέτοιου είδους συναλλαγές δεν θα ήταν σκόπιμο να επιβληθεί στον δικηγόρο η υποχρέωση, βάσει της οδηγίας, να αναφέρει ενδεχόμενες υπόνοιες για νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.
- (25) Ότι η οδηγία αναφέρεται στις «αρχές τις υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» στις οποίες πρέπει να αναφέρονται οι ύποπτες πράξεις· ότι στην περίπτωση των ανεξάρτητων δικηγόρων, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το επαγγελματικό καθήκον διακριτικότητας που έχει ο δικηγόρος έναντι των πελατών του, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να ορίζουν ως αρμόδια αρχή το δικηγορικό σύλλογο ή άλλες δικηγορικές επαγγελματικές οργανώσεις· ότι οι κανόνες που διέπουν την εξέταση των αναφορών αυτών και την ενδεχόμενη περαιτέρω διαβίβασή τους στις αστυνομικές ή δικαστικές αρχές καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

(¹) ΕΕ L 333 της 9.12.1998, σ. 1.

(²) ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ. 1.

(26) Ότι υπάρχει αυξανόμενη τάση οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες να παραγγέλλονται και να παρέχονται με τη χρήση μέσων (όπως το ταχυδρομείο, το τηλέφωνο, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής) με τα οποία περιορίζεται ή αποφεύγεται η άμεση επαφή μεταξύ του παρέχοντος την υπηρεσία και του αγοραστή· ότι ακόμη και στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να τηρούνται οι κανόνες της οδηγίας σχετικά με την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη· ότι η επιτροπή επαφών για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων έχει εξετάσει το εν λόγω ζήτημα των εξ αποστάσεως πράξεων και συμφώνησε επί ορισμένων αρχών και διαδικασιών που πρέπει να διέπουν την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη· ότι οι αρχές και οι διαδικασίες αυτές πρέπει να ενσωματωθούν σε παράρτημα της οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

A. “πιστωτικό ίδρυμα”: κάθε ίδρυμα υπό την έννοια του άρθρου 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ ⁽¹⁾ όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/33/ΕΚ (12), καθώς και κάθε υποκατάστημα, κατά την έννοια του άρθρου 1, τρίτη περίπτωση της εν λόγω οδηγίας, που βρίσκεται στην Κοινότητα, πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Κοινότητας,

B. “χρηματοδοτικός οργανισμός”

1. κάθε επιχείρηση εκτός από πιστωτικό ίδρυμα, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στη διενέργεια μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που περιλαμβάνονται στα σημεία 2 έως 12 και 14 του καταλόγου ο οποίος προσαρτάται στην οδηγία 89/646/ΕΟΚ· σ' αυτές περιλαμβάνονται και οι δραστηριότητες των υπηρεσιών συναλλάγματος (“bureau de change”) και διαβίβασης χρημάτων/εμβασμάτων,

2. οι ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες έχουν λάβει νόμιμη άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την οδηγία 79/267/ΕΟΚ ⁽²⁾ εφόσον ασκούν δραστηριότητες που καλύπτονται από την οδηγία αυτή.

3. οι εταιρείες επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ·

Στον ορισμό αυτό του χρηματοδοτικού οργανισμού εμπíπτουν και τα υποκαταστήματα των χρηματοδοτικών οργανισμών με έδρα εντός ή εκτός Κοινότητας.

Γ. “νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες”: οι ακόλουθες εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις:

— η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας, εν γνώσει του ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή την συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής τους, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του,

— η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας όσον αφορά τη φύση, προέλευση, διάθεση ή διακίνηση περιουσίας ή τον τόπο στον οποίο αυτή ευρίσκεται, ή την κυριότητα επί περιουσίας ή εκ σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα,

— η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα,

— η συμμετοχή σε μια από τις πράξεις που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια, η σύσταση οργάνωσης για τη διάπραξή τους, η απόπειρα διάπραξης και η παροχή συνδρομής, η υποκίνηση, η διευκόλυνση και η παροχή συμβουλών για τη διάπραξή της.

Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία των πράξεων που προαναφέρθηκαν μπορεί να συνάγονται από τις πραγματικές περιστάσεις.

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες υπάρχει ακόμη και αν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχονται τα προς νομιμοποίηση περιουσιακά στοιχεία έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας.

Δ. “Περιουσία”: περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή στοιχεία που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

Ε. “Εγκληματική δραστηριότητα”

— έγκλημα όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης της Βιέννης ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 322 της 17.12.1977, σ. 30.

⁽²⁾ ΕΕ L 63 της 13.3.1979, σ. 1.

⁽³⁾ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών που εγκρίθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1988 στη Βιέννη.

- συμμετοχή σε δραστηριότητες που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα
- απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα που βλάπτει ή ενδέχεται να βλάψει τα συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που ορίζεται ως εγκληματική από κάθε κράτος μέλος για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

ΣΤ. “Αρμόδιες αρχές”: οι εθνικές αρχές οι εξουσιοδοτημένες βάσει νόμου ή άλλης ρυθμίσεως να εποπτεύουν οποιοδήποτε από τα ιδρύματα, οργανισμούς ή πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία.»

2. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 2α:

«Άρθρο 2α

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την επιβολή των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία στα ακόλουθα ιδρύματα και οργανισμούς:

1. πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο σημείο Α του άρθρου 1·

2. χρηματοδοτικούς οργανισμούς όπως ορίζονται στο σημείο Β του άρθρου 1·

και στα ακόλουθα νομικά ή φυσικά πρόσωπα κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων:

3. ανεξάρτητους λογιστές και ελεγκτές·

4. κτηματομεσίτες·

5. συμβολαιογράφους και άλλους ασκούντες ανεξάρτητα νομικά επαγγέλματα κατά την απασχόλησή τους εκ μέρους πελατών για τις ακόλουθες εργασίες:

α) αγορά και πώληση ακινήτων

β) διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους

γ) άνοιγμα ή διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειωτηρίου ή τίτλων

δ) εκτέλεση χρηματοοικονομικών συναλλαγών

ε) σύσταση, λειτουργία ή διαχείριση εταιρειών, εταιρειών καταπιστευτικής διαχείρισης (trust) ή ανάλογων επιχειρήσεων·

6. έμπορους πολυτιμών μετάλλων

7. μεταφορείς χρημάτων

8. φορείς εκμετάλλευσης, ιδιοκτήτες και διευθυντές καζίνο.»

3. Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία να απαιτούν από τους πελάτες τους την απόδειξη της ταυτότητάς τους μέσω του κατάλληλου αποδεικτικού εγγράφου, όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις, ιδίως κατά το άνοιγμα λογαριασμών καταθέσεων ή ταμειωτηρίου ή κατά την παροχή υπηρεσιών φύλαξης περιουσιακών στοιχείων.

2. Η υποχρέωση απόδειξης της ταυτότητας ισχύει για κάθε συναλλαγή με πελάτες εκτός από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το ποσό της οποίας φθάνει ή υπερβαίνει τα 15 000 ευρώ, ανεξάρτητα από το αν διενεργείται με μια μόνη πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Εάν το ποσό δεν είναι γνωστό κατά την διενέργεια της συναλλαγής, το οικείο ίδρυμα, οργανισμός ή πρόσωπο προβαίνει σε εξακρίβωση της ταυτότητας μόλις το γνωρίσει και διαπιστώσει ότι φθάνει το κατώτατο όριο.

Στις περιπτώσεις που ένα ίδρυμα ή οργανισμός συνάπτει επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλάσσεται με πελάτη χωρίς τη φυσική παρουσία του τελευταίου για να εξακριβωθεί η ταυτότητά του (“πράξη εξ αποστάσεως”), ισχύουν οι αρχές και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο παράρτημα.

3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, η εξακρίβωση της ταυτότητας σε περιπτώσεις ασφαλιστικών συμβάσεων που συνάπτονται από ασφαλιστικές εταιρείες στις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας δυνάμει της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ, εφόσον ασκούν δραστηριότητες που υπάγονται στην εν λόγω οδηγία, δεν απαιτείται, εάν το ποσό του ή των περιοδικών ασφαλιστρών που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους δεν υπερβαίνει τα 1 000 ευρώ ή, στην περίπτωση εφάπαξ καταβολής, τα 2 500 ευρώ. Εάν το ή τα περιοδικά ασφάλιστρα, που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους αυξηθούν έτσι ώστε να υπερβούν το κατώτατο όριο των 1 000 ευρώ, απαιτείται η εξακρίβωση ταυτότητας.

3α) Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, απαιτείται η εξακρίβωση ταυτότητας όλων των πελατών καζίνων που αγοράζουν ή ανταλλάσσουν μάρκες παιχνιδιών αξίας άνω των 1 000 ευρώ.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι η εξακρίβωση της ταυτότητας δεν είναι υποχρεωτική για συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης που συνάπτονται δυνάμει συμβάσεων εργασίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου, υπό τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς, ούτε μπορούν να χρησιμεύσουν ως εγγύηση δανείου.

5. Σε περίπτωση αμφιβολίας για το αν οι πελάτες που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους ενεργούν για δικό τους λογαριασμό ή σε περίπτωση βεβαιότητας για το ότι δεν ενεργούν για δικό τους λογαριασμό, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία λαμβάνουν τα ευλόγως απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες για την πραγματική ταυτότητα των προσώπων για λογαριασμό των οποίων ενεργούν οι πελάτες αυτοί.

6. Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία προβαίνουν στην εν λόγω εξακρίβωση ταυτότητας, ακόμη και αν το ύψος της συναλλαγής είναι κατώτερο από τα προαναφερθέντα κατώτερα όρια, στις περιπτώσεις που υπάρχει υπόνοια ότι πρόκειται για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
7. Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία δεν υποχρεούνται να προβαίνουν στην εξακρίβωση ταυτότητας που προβλέπει το παρόν άρθρο, εφόσον ο πελάτης είναι και αυτός πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικός οργανισμός που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η υποχρέωση εξακρίβωσης ταυτότητας, όσον αφορά τις συναλλαγές που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, πληρούται όταν διαπιστωθεί ότι η πληρωμή της συναλλαγής πρέπει να χρεωθεί σε λογαριασμό που έχει ανοιχτεί στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που υπάγεται στην υποχρέωση της παραγράφου 1.»
4. Στα άρθρα 4 και 5 οι λέξεις «τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία».
5. Το άρθρο 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «*Άρθρο 6*
1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία καθώς και οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη τους να συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές τις υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:
- α) ενημερώνοντας τις εν λόγω αρχές, με δική τους πρωτοβουλία, για κάθε γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη πράξης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- β) παρέχοντας τις εν λόγω αρχές, τη αιτήσει τους, τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει η εφαρμοστέα νομοθεσία.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διαβιβάζονται στις υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αρχές του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το ίδρυμα ή ο οργανισμός ή το πρόσωπο το οποίο τις διαβιβάζει. Η διαβίβαση αυτή πραγματοποιείται κατά κανόνα από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που έχουν ορισθεί από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 11 σημείο 1.
3. Στην περίπτωση των ανεξάρτητων νομικών επαγγελματιών που αναφέρεται στο σημείο 5 του άρθρου 2α, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ως αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 1 του παρόντος άρθρου τον δικηγόρο ή άλλο κατάλληλο φορέα αυτορύθμισης του σχετικού επαγγελματικού κλάδου.
- Τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο πρώτο εδάφιο έναντι των ασκούντων ανεξάρτητα νομικά επαγγέλματα όσον αφορά τις πληροφορίες που οι τελευταίοι λαμβάνουν από πελάτες τους προκειμένου να τους αντιπροσωπεύσουν ενώπιον δικαστηρίου ή στο πλαίσιο παροχής νομικών συμβουλών. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για τις συμβουλές που ζητούνται με σκοπό τη διευκόλυνση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων.
4. Οι πληροφορίες που παρέχονται στις αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι πληροφορίες αυτές ενδέχεται να εξυπηρετήσουν και άλλους σκοπούς.»
6. Το άρθρο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «*Άρθρο 7*
- Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία να αποφεύγουν την εκτέλεση συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, προτού ενημερώσουν τις κατ' άρθρο 6 αρχές. Οι εν λόγω αρχές μπορούν, υπό τους όρους που προβλέπει το εθνικό τους δίκαιο, να δώσουν εντολή να μην εκτελεστεί η συναλλαγή. Αν υπάρχει υπόνοια ότι η συναλλαγή συνιστά νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και εφόσον η αποφυγή της είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων, τα ενεχόμενα ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα παρέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες αμέσως μετά τη συναλλαγή.»
7. Στο άρθρο 8 οι λέξεις «τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία».
8. Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «*Άρθρο 9*
- Η καλόπιστη αποκάλυψη των πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 προς τις αρχές που είναι υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων, από ίδρυμα, οργανισμό ή πρόσωπο που υπάγεται στην παρούσα οδηγία ή από υπάλληλο ή διευθυντή των ιδρυμάτων ή οργανισμών αυτών δεν αποτελεί παραβίαση οποιουδήποτε περιορισμού σχετικά με την αποκάλυψη πληροφοριών που επιβάλλεται με σύμβαση ή με νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και δεν συνεπάγονται κανενός είδους ευθύνη του ιδρύματος, του οργανισμού ή του προσώπου ή των διευθυντών ή υπαλλήλων του.»
9. Στο άρθρο 10 οι λέξεις «πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικούς οργανισμούς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ιδρύματα, οργανισμούς και πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία».
10. Στο άρθρο 11 οι λέξεις «τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία».

11. Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επεκτείνουν το σύνολο ή μέρος των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, πέραν των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 2α, και σε άλλα επαγγέλματα και άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες οι οποίες είναι ιδιαίτερα επιδεκτικές στο να χρησιμοποιηθούν για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

2. Σε περίπτωση απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε παράνομης δραστηριότητας που βλάπτει ή ενδέχεται να βλάψει τα οικονομικά συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 και, εντός των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή συνεργάζονται μεταξύ τους για την αποτροπή και την διαπίστωση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων. Για το σκοπό αυτό ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με ύποπτες πράξεις. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται με τον τρόπο αυτό καλύπτονται από τους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου.

3. Όσον αφορά τα ανεξάρτητα νομικά επαγγέλματα, τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν τους δικηγορικούς συλλόγους και τους επαγγελματικούς φορείς αυτορρύθμισης από τις υποχρεώσεις της παραγράφου 2.»

Άρθρο 2

Τρία έτη μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα προβεί σε ειδική εξέταση, στο πλαίσιο της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ, των διαφόρων πλευρών που αφορούν το ειδικό καθεστώς των ανεξάρτητων νομικών επαγγελματιών, την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών σε συναλλαγές εξ αποστάσεως και τις πιθανές επιπλοκές για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001 το αργότερο.

2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία, ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων της εθνικής τους νομοθεσίας που θεσπίζουν στο πεδίο που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ (ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ) ΑΠΟ ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στις διαδικασίες εξακρίβωσης της ταυτότητας κατά τις εξ αποστάσεως χρηματοοικονομικές πράξεις, στο πλαίσιο της οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

- i) Οι διαδικασίες πρέπει να εξασφαλίζουν την κατάλληλη εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη.
- ii) Οι διαδικασίες εφαρμόζονται εφόσον δεν μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι η απευθείας επαφή (πρόσωπο με πρόσωπο) αποφεύγεται για να αποκρυβεί η πραγματική ταυτότητα του πελάτη και δεν υπάρχει υποψία νομιμοποίησης παράνομων εσόδων.
- iii) Οι διαδικασίες δεν εφαρμόζονται στις πράξεις με χρήση μετρητών.
- iv) Κατά τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 της οδηγίας πρέπει να λαμβάνονται ειδικά υπόψη οι εξ αποστάσεως πράξεις.
- v) Εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος του ιδρύματος που προβαίνει στην πράξη («συμβαλλόμενο ίδρυμα») είναι πελάτης, η εξακρίβωση της ταυτότητας μπορεί να γίνεται με τις ακόλουθες διαδικασίες:
 - α) Με απευθείας εξακρίβωση της ταυτότητας από το πλησιέστερο προς τον πελάτη υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπου του συμβαλλόμενου ιδρύματος.
 - β) Εάν η εξακρίβωση της ταυτότητας γίνεται χωρίς απευθείας επαφή με τον πελάτη:

— Απαιτείται αντίγραφο του επίσημου δελτίου ταυτότητας ή ο αριθμός του επίσημου δελτίου ταυτότητας. Ειδική προσοχή πρέπει να καταβάλλεται κατά την επαλήθευση της διεύθυνσης του πελάτη, όταν αναφέρεται στο δελτίο ταυτότητας (π.χ. κατά την αποστολή εγγράφων σχετικά με την πράξη με συστημένη επιστολή και απόδειξη παραλαβής στη διεύθυνση του πελάτη).

- Η πρώτη πληρωμή η σχετική με την πράξη πρέπει να πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού που έχει ανοιχθεί στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την πραγματοποίηση πληρωμών μέσω αξιόπιστων πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες, εφόσον εφαρμόζουν ισότιμους κανόνες για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρημάτων.
 - Το συμβαλλόμενο ίδρυμα θα πρέπει να ελέγχει προσεκτικά κατά πόσον η ταυτότητα του δικαιούχου του λογαριασμού μέσω του οποίου γίνεται η πληρωμή αντιστοιχεί πραγματικά στην ταυτότητα του πελάτη, όπως αναφέρεται στο δελτίο ταυτότητας (ή διαπιστώνεται από τον αριθμό ταυτότητας). Σε περίπτωση αμφιβολίας, το συμβαλλόμενο ίδρυμα θα πρέπει να έρχεται σε επαφή με το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο ανοίγεται ο λογαριασμός προκειμένου να επιβεβαιώσει την ταυτότητα του δικαιούχου του λογαριασμού. Εάν εξακολουθεί να υπάρχει αμφιβολία θα πρέπει να ζητηθεί βεβαίωση από το πιστωτικό ίδρυμα, με την οποία πιστοποιείται η ταυτότητα του δικαιούχου του λογαριασμού και επιβεβαιώνεται ότι η εξακρίβωση της ταυτότητας έχει γίνει δεόντως και ότι οι σχετικές πληροφορίες έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με την οδηγία.
- γ) Σε περίπτωση ορισμένων ασφαλιστικών πράξεων, μπορεί να γίνει παρέκκλιση από την υποχρέωση διαπίστωσης της ταυτότητας εφόσον η πληρωμή «πρέπει να χρεωθεί στο λογαριασμό που έχει ανοιχθεί στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που υπάγεται στην παρούσα οδηγία» (άρθρο 3 παράγραφος 6).
- vi) Όταν ο αντισυμβαλλόμενος του συμβαλλόμενου ιδρύματος αποτελεί άλλο ίδρυμα που ενεργεί για λογαριασμό πελάτη:
- α) Εάν ο αντισυμβαλλόμενος βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δεν απαιτείται εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη από το συμβαλλόμενο ίδρυμα. (Άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας).
 - β) Εάν ο αντισυμβαλλόμενος βρίσκεται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, το ίδρυμα πρέπει να ελέγχει την ταυτότητα του αντισυμβαλλομένου του (εκτός εάν την γνωρίζει καλά) συμβουλευόμενο ένα αξιόπιστο κατάλογο χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Σε περίπτωση αμφιβολίας, το ίδρυμα θα πρέπει να επιβεβαιώνει την ταυτότητα του αντισυμβαλλομένου του από τις αρχές εποπτείας της τρίτης χώρας. Το ίδρυμα θα πρέπει επίσης να λαμβάνει τα «ευλόγως απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συλλέξει πληροφορίες» σχετικά με τον πελάτη του αντισυμβαλλομένου του (για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η πράξη) (άρθρο 3 παράγραφος 5 της οδηγίας). Αυτά τα «ευλόγως απαιτούμενα μέτρα» μπορούν να συνίστανται απλώς σε εξακρίβωση του ονόματος και της ταυτότητας του πελάτη, όταν στην οικεία χώρα ισχύουν ισότιμοι όροι εξακρίβωσης της ταυτότητας, μέχρι απαίτηση πιστοποιητικού από τον αντισυμβαλλόμενο από το οποίο προκύπτει ότι η ταυτότητα του πελάτη έχει δεόντως επαληθευθεί και καταχωρηθεί, όταν στην εν λόγω χώρα δεν εφαρμόζονται αντίστοιχες υποχρεώσεις εξακρίβωσης της ταυτότητας.
- vii) Οι ανωτέρω διαδικασίες δεν αποκλείουν την εφαρμογή άλλων οι οποίες, κατά τη γνώμη των αρμόδιων αρχών, μπορούν να παράσχουν ισότιμες εγγυήσεις για την εξακρίβωση της ταυτότητας κατά τις εξ αποστάσεως χρηματοοικονομικές συναλλαγές.